

ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αρχές και Στρατηγικοί Στόχοι

Η εσωτερική ανασυγκρότηση της χώρας συνδέεται αδιάρρηκτα με την διεκδίκηση μιας νέας εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής που να προάγει ενεργά τις αδιαπραγμάτευτες αρχές της ανεξαρτησίας, της λαϊκής κυριαρχίας, της δημοκρατίας, της ειρήνης και της ελευθερίας, και της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας.

Η Ελλάδα αποκτά το στίγμα της στον διεθνή χάρτη. Δεν είναι άθυρμα ηγεμονικών επιδιώξεων, δεν είναι θεατής των διεθνών συγκρούσεων που μαίνονται στην περιοχή της, δεν είναι μέρος τυχοδιωκτικών επιδιώξεων και σχεδίων, δεν φοβάται να σταθεί με αλληλεγγύη στους αγώνες άλλων λαών για ειρήνη και δικαιοσύνη, με σεβασμό πάντα στο διεθνές δίκαιο και του κανόνες του. Μια νέα εξωτερική πολιτική θα στηρίζεται στην ισχύ της ηθικής, στη διαμεσολάβηση για την ειρήνη, στη διεθνή συνεργασία με κανόνες, στην υποστήριξη της δημοκρατίας στους διεθνείς θεσμούς.

Ο ΣΥΡΙΖΑ θα προωθήσει μια εξωτερική πολιτική πολυδιάστατη, ενεργητική, φιλειρηνική, προκειμένου η Ελλάδα να αποκτήσει ξανά τη δική της φωνή στη διεθνή σκηνή. Στρατηγικοί στόχοι είναι η προστασία και προώθηση των συμφερόντων του ελληνικού λαού, η επίλυση των ανοιχτών θεμάτων εξωτερικής πολιτικής, άμυνας και ασφάλειας στη βάση του διεθνούς δικαίου και της αρχής της ειρηνικής διευθέτησης διαφορών και προβλημάτων, καθώς και η αναβάθμιση του διεθνούς και περιφερειακού ρόλου της Ελλάδας ως πόλου ειρήνης και σταθερότητας.

Μνημόνια και εξωτερική πολιτική

Η πολιτική των Μνημονίων δεν λειτούργησε καταστροφικά μόνο για την οικονομία και την κοινωνία στη χώρα μας. Οδήγησε σε μια εξωτερική πολιτική με πιο περιορισμένη εμβέλεια, με λιγότερους πόρους, ελαχιστοποίησε τις δυνατότητες της Ελλάδας να αναλάβει ενεργό ρόλο στη διεθνή σκηνή, υπέρ της ειρήνης και της σταθερότητας. Οδήγησε σε μια εξωτερική πολιτική που ευθυγραμμίζεται με άκριτο και παθητικό τρόπο με τους ευρωατλαντικούς σχεδιασμούς.

Ακόμη και στην πρόσφατη πρωτοβουλία της Αργεντινής στην κατεύθυνση θέσπισης κανόνων Διεθνούς Δικαίου υπέρ των υπερχρεωμένων χωρών, η μνημονιακή κυβέρνηση απείχε στο σχετικό ψήφισμα που συγκέντρωσε τη μεγάλη πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, ενώ η Ελλάδα είναι και αυτή μια υπερχρεωμένη χώρα. Στο επίσης πρόσφατο ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για την καταπολέμηση του νεοναζισμού, Ελλάδα απείχε ενώ αντιμετωπίζει η ίδια σοβαρό πρόβλημα.

Η απαλλαγή της χώρας μας από τα Μνημόνια αποτελεί προϋπόθεση και για μια νέα Εξωτερική πολιτική, πολυδιάστατη και ενεργητική, που να προασπίζει τα συμφέροντα του ελληνικού λαού. Και αντίστροφα, μια Εξωτερική πολιτική που θα ξαναδώσει στη χώρα της δική της φωνή στα διεθνή πράγματα, είναι αναγκαία για την απαλλαγή της χώρας και του λαού από ένα καθεστώς της αποικίας χρέους.

Θέση της Ελλάδας στην ΕΕ

Η συμμετοχή της Ελλάδας στην ΕΕ αποτελεί σημαντικό παράγοντα της εξωτερικής της πολιτικής, όσον αφορά το διεθνή της ρόλο και τη διαπραγματευτική της δύναμη, τις διεθνείς οικονομικές της σχέσεις, τις σχέσεις της με χώρες εκτός ΕΕ, την αντιμετώπιση διεθνών προκλήσεων όπως η διαχείριση μεταναστευτικών και προσφυγικών κυμάτων. Η ΕΕ και η συνεργασία με τους ευρωπαϊούς εταίρους αποτελεί σημείο αναφοράς για την ελληνική εξωτερική πολιτική η οποία, όμως, δεν μπορεί να περιορίζεται σε αυτό το πλαίσιο.

Η πολιτική που επιβάλλεται σήμερα στην ΕΕ προωθεί έναν νέο ενδοκοινοτικό συσχετισμό δύναμης, και ενισχύει την ασυμμετρία ισχύος εντός της ΕΕ σε βάρος των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου. Ταυτόχρονα, με αφορμή και την κρίση στην Ουκρανία, παρατηρούμε την αναθέρμανση ενός παρωχημένου ψυχροπολεμικού ευρωατλαντισμού. Η άλλη πλευρά του νομίσματος της αντιλαϊκής και καταστροφικής οικονομικής πολιτικής που εκπορεύεται από τις Βρυξέλλες δεν είναι μόνο το δημοκρατικό έλλειμμα, είναι και ένα μεγάλο πολιτικό έλλειμμα και γεωπολιτική αδυναμία της ΕΕ να προωθήσει, τουλάχιστον στη γειτονιά της, μια κοινή ανεξάρτητη ευρωπαϊκή πολιτική υπέρ της ειρήνης και της σταθερότητας, όπως αποδεικνύεται καθαρά στην περίπτωση της Λιβύης, του πολέμου στην Ουκρανία, και του Παλαιστινιακού. Η Ελλάδα οφείλει να κρατήσει αποστάσεις από ευρωπαϊκές πολιτικές που δεν ωφελούν ούτε την ίδια ούτε την ειρήνη και σταθερότητα της περιοχής.

Σε ένα ταχύτατα μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον με αναδυόμενες οικονομίες και νέες γεωπολιτικές δυνάμεις, η στρατηγική που αναπτύσσει η ΕΕ, υπό την ηγεμονία της Γερμανίας, όχι μόνο δεν συμβάλλει στην ενίσχυση της θέσης της Ευρώπης στο σύγχρονο κόσμο, αλλά αποδυναμώνει την Ευρώπη και τον διεθνή της ρόλο. Σε ένα διεθνές περιβάλλον σύγκρουσης ανάμεσα στις ΗΠΑ, που βρίσκονται σε υποχώρηση, και αναδυόμενες δυνάμεις εκτός του Δυτικού κόσμου, η Ευρώπη δεν πρέπει να αποδεχτεί την αναβίωση ενός νέου Ψυχρού Πολέμου. Η κυρίαρχη σήμερα πολιτική στην ΕΕ δεν απειλεί την Ευρώπη μόνο με μια νέα περίοδο οικονομικής ύφεσης, με κοινωνικό μαρασμό, με άνοδο του ρατσισμού και του ακροδεξιού εθνικισμού. Την απειλεί επίσης με γεωπολιτική υποβάθμιση σε ουρά των ΗΠΑ και της Γερμανίας, την απειλεί με σύγκρουση με τη Ρωσία, με νέους ανταγωνισμούς και περιφερειακούς πολέμους.

Η ανατροπή της νεοφιλελεύθερης αρχιτεκτονικής της ΕΕ και ο απογαλακτισμός από τις επιθετικές υπερατλαντικές δομές, αποτελούν μονόδρομο αν η Ευρώπη δεν θέλει να τεθεί στο περιθώριο των διεθνών εξελίξεων.

Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν αποτελεί δύναμη ευρωσκεπτικισμού και απορρίπτει την άνοδο του εθνικισμού ως απάντηση στην πολιτική της ΕΕ. Αντίθετα, θεωρεί ότι είναι η ίδια η κυρίαρχη πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση που απειλεί την Ευρώπη με διάλυση και γεωπολιτική υποχώρηση. Ο ΣΥΡΙΖΑ θα αγωνιστεί και από κυβερνητική θέση για μια άλλη Ευρώπη, μια Ευρώπη της πολιτικής ισοτιμίας μεταξύ των κρατών-μελών, της ανάπτυξης και κοινωνικής δικαιοσύνης, της ευημερίας για τους λαούς της, της ανοχής, της δημοκρατίας και της ειρήνης, της κάθαρσης από τη διαπλοκή και το οργανωμένο έγκλημα, μια Ευρώπη που συμβάλλει καθοριστικά στην ειρήνη και σταθερότητα στην περιοχή, και όχι στην αποσταθεροποίηση χωρών ή στην ανάφλεξη ενός νέου Ψυχρού Πολέμου.

Ο ΣΥΡΙΖΑ επιδιώκει ειδικότερα τη στενότερη συνεργασία των υπερχρεωμένων χωρών του ευρωπαϊκού Νότου, των χωρών που πλήττονται περισσότερο από τη νεοφιλελεύθερη αρχιτεκτονική και έχουν κάθε λόγο να αντισταθούν στις καταστροφικές πολιτικές που εκπορεύονται από τις Βρυξέλλες. Αυτές οι πολιτικές είναι αδιέξοδες και ήδη δυναμώνουν τα σημάδια «ρωγμών» ακόμη και στις περιπτώσεις χωρών όπως η Ισπανία, η Ιταλία και η Γαλλία.

Παράλληλα, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας στην Ευρώπη γύρω από συγκεκριμένους τομείς όπως η προώθηση μιας φιλειρηνικής εξωτερικής πολιτικής που απορρίπτει ψυχροπολεμικές λογικές και «ανθρωπιστικούς πολέμους», η κοινή περιβαλλοντική πολιτική, ιδιαίτερα στην πρόληψη της κλιματικής αλλαγής, η ανάπτυξη της ενεργειακής συνεργασίας, η διαχείριση της μετανάστευσης, η αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, και ιδιαίτερα της σωματεμπρίας, το χτύπημα της διαφθοράς και της διαπλοκής.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, είναι κατηγορηματικά αντίθετος στην υπογραφή της ΤΤΙΡ (Υπερατλαντική Συμφωνία για το Εμπόριο και τις Επενδύσεις) που υπονομεύει την εθνική και λαϊκή κυριαρχία χωρών υπέρ των πολυεθνικών εταιριών και των ισχυρότερων οικονομιών, ακυρώνει τα εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα και βέβαια υπονομεύει την προστασία του περιβάλλοντος.

Αμυντική πολιτική

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει την ανάγκη ανάπτυξης και διασφάλισης της αμυντικής και αποτρεπτικής ικανότητας της Ελλάδας και δραστηριοποίησης της ελληνικής διπλωματίας σε διμερές και πολυμερές επίπεδο, με σκοπό την προάσπιση της κυριαρχίας της και των κυριαρχικών της δικαιωμάτων. Οι αμφισβητήσεις και διεκδικήσεις της Τουρκίας εις βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας, η απειλή πολέμου και η τουρκική κατοχή του ενός τρίτου της Κύπρου κάνουν επιτακτική αυτήν την ανάγκη. Μια κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ θα αξιοποιήσει όλες τις διμερείς σχέσεις που έχει καλλιεργήσει η χώρα συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων με παγκόσμιες και περιφερειακές δυνάμεις, και τη θέση της σε διεθνείς οργανισμούς.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει ότι το ΝΑΤΟ συμβάλλει στην περιφερειακή και διεθνή αποσταθεροποίηση, θεσμοθετεί μια ανισομερή σχέση ισχύος μεταξύ ΗΠΑ και Ευρώπης, συμμετέχει σε «ανθρωπιστικές επιχειρήσεις» που έχουν οδηγήσει στην έκρηξη των σημερινών κρίσεων στην περιοχή μας, προωθεί την στρατιωτικοποίηση της Ανατολικής Ευρώπης και της Μαύρης Θάλασσας και καλλιεργεί ψυχροπολεμικό κλίμα. Η συμμετοχή της Ελλάδας στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ, πρέπει να βασίζεται στον σεβασμό των συμφερόντων της χώρας, του διεθνούς δικαίου και των αποφάσεων του ΟΗΕ, καθώς και την ανάγκη προώθησης της ειρήνης και της σταθερότητας σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο. Παράλληλα, ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει ότι θα πρέπει να αξιοποιηθούν πολυμερή σχήματα συλλογικής ασφάλειας όπως ο ΟΑΣΕ καθώς και οι υπηρεσίες του ΟΗΕ με σκοπό την εξασφάλιση της σταθερότητας και της ειρήνης.

Πολυδιάστατη διπλωματία: BRICS- Λατινική Αμερική- Μέση Ανατολή

Η οικονομική ύφεση που πλήττει κυρίως τα οικονομικά κέντρα της Δύσης, ο περιορισμός της ισχύος των ΗΠΑ και η ανάδυση των χωρών BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα, Νότια Αφρική) και άλλων χωρών, μεταβάλλουν τους διεθνείς συσχετισμούς ισχύος σε βάρος της Δύσης, διαμορφώνοντας έναν πολυπολικό κόσμο. Σε αυτό το νέο διεθνές περιβάλλον που μεταλλάσσεται με ταχείς ρυθμούς, όπου μάλιστα σημειώνεται η γεωπολιτική υποχώρηση ευρωπαϊκών δυνάμεων, η Ελλάδα δεν μπορεί να μένει προσκολλημένη στο χθες. Η εμμονή της χώρας στην «μη-διπλωματία» των άκριτων επιζημιών ευθυγραμμίσεων, σε σχέσεις ανώφελης αποκλειστικότητας, σε σχέσεις ανισότιμες που έρχονται από το παρελθόν, περιορίζει δραστικά τις δυνατότητες της στο διεθνές στερέωμα.

Η Ελλάδα οφείλει, με σεβασμό στις συμβατικές της δεσμεύσεις, να απευθύνει τη ματιά της και πέραν της ΕΕ και της Δύσης, στις χώρες BRICS, στην ευρύτερη περιοχή της Μαύρης Θάλασσας, στη Μέση Ανατολή και στη Λατινική Αμερική. Είναι σημαντικά τα περιθώρια για την ανάπτυξη πολυδιάστατων σχέσεων με τις χώρες αυτές σε διμερή και πολυμερή σχήματα, με έμφαση στην οικονομική, ενεργειακή και πολιτιστική συνεργασία, στην ανάπτυξη της διασυνδεσιμότητας, στις επενδύσεις, στον τουρισμό και στην ναυτιλία. Ιδιαίτερα σημαντική στο πλαίσιο αυτό είναι και μία αμοιβαία επωφελής και ισότιμη συνεργασία με όλες τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου. Η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να αποτελέσει κόμβο ενεργειακών δικτύων, μεταφορών και εμπορίου μεταξύ Ευρώπης από τη μία και Ανατολικής Μεσογείου, Ασίας και ευρύτερης περιοχής Εύξεινου Πόντου από την άλλη. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ένας σχεδιασμός για την ενέργεια και τις μεταφορές, που θα ωφελεί ουσιαστικά τη χώρα και το λαό, θα κατοχυρώνει τον στρατηγικό ρόλο του δημοσίου με όρους διαφάνειας, θα προστατεύει τα εργασιακά δικαιώματα, θα σέβεται το περιβάλλον.

Βόρεια Αφρική, Ανατολική Μεσόγειος και Μέση Ανατολή

Η κίνηση προς έναν πολυπολικό κόσμο φέρνει στο προσκήνιο ανταγωνισμούς που στην περιοχή μας εκφράζονται με πολύ έντονο τρόπο και δημιουργούν κινδύνους για την ειρήνη. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η τάση αποσάθρωσης της κρατικής κυριαρχίας σε μια μεγάλη περιοχή του πλανήτη που εκτείνεται από το δυτικό Πακιστάν μέχρι την Αφρική. Οι λαοί της περιοχής κατά κανόνα δεν έχουν να ωφεληθούν από αυτό κύμα κρατικής διάλυσης που υπηρετεί συνήθως ξένα συμφέροντα.

Η αποτυχία των δήθεν ανθρωπιστικών επιχειρήσεων στο Ιράκ, το Αφγανιστάν και τη Λιβύη, η διαλυτική ξένη ανάμιξη και σύγκρουση παγκόσμιων αλλά και περιφερειακών δυνάμεων στην περιοχή και ιδιαίτερα σε Συρία και Ιράκ, η ενίσχυση του ισλαμικού φονταμενταλισμού και του τζιχαντισμού, έχουν οδηγήσει σε μια ευρύτερη αποσταθεροποίηση στην περιοχή, που δεν βρίσκεται «μακριά» από την Ελλάδα. Παρά τις κατακτήσεις τους ιδίως στην Τυνησία, οι δημοκρατικές και προοδευτικές δυνάμεις που συμμετείχαν στην Αραβική Άνοιξη, φαίνεται να συνθλίβονται ξανά μεταξύ των δυνάμεων του ισλαμικού φονταμενταλισμού

και αυταρχικών καθεστώτων. Το αναχρονιστικό και επικίνδυνο μόρφωμα του ISIS, προϊόν εξωτερικής ανάμιξης σε Συρία και Ιράκ, είναι μόνο ένα παράδειγμα της βαρβαρότητας που γεννούν οι εξωτερικές παρεμβάσεις και η κρατική διάλυση σε όφελος τρίτων.

Η Ανατολική Μεσόγειος έχει μεταβληθεί σε πεδίο ανταγωνισμού μεγάλων και περιφερειακών δυνάμεων, με την ανάδειξη της γεωπολιτικής της ενέργειας σε σημαντικό παράγοντα σύγκρουσης. Η μεταβολή της περιοχής σε λεκάνη αμοιβαίας συνεννόησης, ειρήνης και πολυμερούς ανάπτυξης, σε ζώνη χωρίς πυρηνικά και όπλα μαζικής καταστροφής, είναι μια μεγάλη πρόκληση για τους λαούς της Ανατολικής Μεσογείου.

Ο ρόλος της Ελλάδας στην ευρύτερη περιοχή της δεν μπορεί να είναι ρόλος θεατή των εξελίξεων, ούτε άκριτης ευθυγράμμισης με τους σχεδιασμούς παγκόσμιων και περιφερειακών δυνάμεων. Η Ελλάδα πρέπει να προωθεί σταθερά το διεθνές δίκαιο ως βάση επίλυσης διαφορών, να υποστηρίζει την ειρήνη, τη συνεργασία, τη φιλία των λαών και τον διάλογο, τον ανθρωπισμό και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην περιοχή, και να απορρίπτει κάθε λογική στρατιωτικών επεμβάσεων.

Είναι αναγκαία είναι μια συγκροτημένη στρατηγική που θα αξιοποιεί την γεωπολιτική θέση της Ελλάδας και τους παραδοσιακούς δεσμούς της με χώρες της περιοχής ως ευρωπαϊκή, βαλκανική και μεσογειακή χώρα, στο κέντρο των περιφερειακών εξελίξεων, με στόχο την προώθηση των συμφερόντων της χώρας και την ανάδειξη του ρόλου της ως δύναμη ειρήνης και σταθερότητας με πρωτοβουλίες διπλωματικής διαμεσολάβησης και πολυμερούς συνεργασίας. Ειδικότερα, η Ελλάδα οφείλει να παίξει δυναμικό ρόλο στην αποτελεσματική διεθνή διαχείριση των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών, υπέρ της ανάληψης μεγαλύτερου βάρους φιλοξενίας και οικονομικής βοήθειας από τις δυτικές χώρες.

Ο ΣΥΡΙΖΑ αντιτίθεται στην εμπλοκή της Ελλάδας σε στρατιωτικές επεμβάσεις. Αντιτίθεται σε στρατιωτική «επίλυση» της σύγκρουσης στη Συρία με την επέμβαση ξένων δυνάμεων, και υποστηρίζει ότι στο πλαίσιο του ΟΗΕ η διεθνής κοινότητα πρέπει να αναζητήσει μια πολιτική διαδικασία λύσης που θα περιλαμβάνει όλες τις πολιτικές δυνάμεις και θα παρέχει εγγυήσεις ασφάλειας για όλους τους Σύριους ανεξάρτητα από εθνοθρησκευτική προέλευση. Παράλληλα, ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει την καταπολέμηση των τζιχαντιστών και των παραγόντων που τους υποστηρίζουν στο Ιράκ και στη Συρία, καθώς και την προστασία των εκεί μειονοτήτων.

Η Ελλάδα θα πρέπει να στηρίξει σχήματα διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας με όλα τα κράτη της Μεσογείου σε ισότιμη βάση με σκοπό την εδραίωση της ειρήνης και την προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης. Οι ελληνο-ισραηλινές σχέσεις πρέπει να προωθούνται σε αυτό το πλαίσιο και χωρίς να δημιουργούν απειλή για φιλικές προς την Ελλάδα χώρες και λαούς. Κλειδί για την ειρήνη στην περιοχή της Μέσης Ανατολής είναι η συμφωνία για ύπαρξη δύο ισότιμων και ανεξάρτητων κρατών, του Ισραήλ και της Παλαιστίνης, συμφωνία που πρέπει να στηριχθεί στις σχετικές αποφάσεις του ΟΗΕ για απόσυρση των στρατευμάτων του Ισραήλ από τα παλαιστινιακά εδάφη και τα εδάφη της Συρίας που κατέχει, ίδρυση παλαιστινιακού κράτος στα σύνορα του 1967 με πρωτεύουσα την Ανατολική Ιερουσαλήμ, καθώς και σε συνθήκη ειρήνης και αμοιβαίας ασφάλειας μεταξύ Ισραήλ και των αραβικών κρατών, με διεθνείς

εγγυήσεις. Δεσμευόμαστε ότι η κοινοβουλευτική πλειοψηφία του ΣΥΡΙΖΑ θα φέρει άμεσα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο ψήφισμα για την αναγνώριση του κράτους της Παλαιστίνης.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει τις διεθνείς διαπραγματεύσεις για την εξεύρεση λύσης στο ζήτημα του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν καθώς και το δικαίωμα του τελευταίου στην ανάπτυξη πυρηνικής τεχνολογίας για ειρηνική χρήση. Υπογραμμίζει τη σημασία του Ιράν και του περιφερειακού του ρόλου, για την εξασφάλιση της ειρήνης και της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή. Υποστηρίζει, τέλος, την πρωτοβουλία για μια Μέση Ανατολή απαλλαγμένη από πυρηνικά όπλα.

Εξελίξεις στην Ανατολική Ευρώπη-Μαύρη Θάλασσα

Η πόλεμος στην Ουκρανία καταδεικνύει τη θεμελιώδη αδυναμία της ΕΕ να προωθήσει την ειρήνη και σταθερότητα στην ίδια τη γειτονιά της, χαράσσοντας μια πολιτική ανεξάρτητη από επιθετικές, φιλοπόλεμες ευρωατλαντικές λογικές. Αφού υποστήριξε μια διαλυτική για την Ουκρανία νεοφιλελεύθερη Συμφωνία Σύνδεσης με την ΕΕ, και ανέχθηκε την απόκτηση εξουσίας ακόμη και από νεοναζιστικές δυνάμεις στην Ουκρανία, παραμένει εγκλωβισμένη σε μια αδιέξοδη πολιτική κυρώσεων στη Ρωσία που όχι μόνο δεν εντάσσεται σε μια στρατηγική αποκλιμάκωσης της κρίσης, αλλά οδηγεί στην επιδείνωσή της.

Οι εξελίξεις αυτές εντάσσονται σε έναν νέο γύρο αντιπαράθεσης της Δύσης με τη Ρωσία, που οδηγούν σε αναζωπύρωση της ψυχροπολεμικής ρητορικής, ενίσχυση της στρατιωτικοποίησης της Ανατολική Ευρώπης και της Μαύρης Θάλασσας, καθώς και σε έναν μεγάλο ενεργειακό πόλεμο, από τον οποίο η Ελλάδα όπως και οι υπόλοιποι λαοί της περιοχής δεν έχουν να ωφεληθούν.

Από την αρχή της κρίσης, η Ελληνική κυβέρνηση κινήθηκε χωρίς στρατηγική συμβολής στην αποκλιμάκωσή της, ή διασφάλισης των εθνικών συμφερόντων. Ως προεδρεύουσα χώρα της ΕΕ υποστήριξε άκριτα την εμπρηστική πολιτική των ΗΠΑ και της ΕΕ, και υποστήριξε τις κυρώσεις έναντι της Ρωσίας, σε διάκριση με τη στάση άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Ο ΣΥΡΙΖΑ αντιτίθεται στην εντεινόμενη ψυχροπολεμική αντιπαράθεση. Για να κατοχυρωθεί η ασφάλεια των χωρών της περιοχής, απαιτείται η προώθηση ενός νέου πλαισίου ευρωπαϊκής ασφάλειας στον ΟΑΣΕ, από κοινού με την Ρωσία, όχι χωρίς την Ρωσία ή εναντίον της. Η Ελλάδα πρέπει να δραστηριοποιηθεί σε συνεργασία με άλλους εταίρους για μια Ευρώπη γέφυρα σε μια νέα αρχιτεκτονική ασφάλειας, ειρήνης και σταθερότητας.

Η Ελλάδα, έχει ιστορικές, παραδοσιακές σχέσεις με τη Ρωσία οι οποίες πρέπει να αξιοποιηθούν στην κατεύθυνση αυτή.

Βαλκάνια

Οι χώρες των Βαλκανίων, πάνω από μια δεκαετία μετά το αιματηρό παρελθόν ξένων επεμβάσεων και εμφύλιων συγκρούσεων, συνεχίζουν να αποτελούν πεδίο έντονων ανταγωνισμών μεγάλων και περιφερειακών δυνάμεων, ενώ εθνικισμοί και αλυτρωτικές πολιτικές υποβόσκουν ως ένας συνεχής κίνδυνος.

Οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές που εφαρμόζονται στις χώρες-μέλη της ΕΕ στα ανατολικά Βαλκάνια, και επεκτείνονται επίσης στις χώρες των δυτικών Βαλκανίων που βρίσκονται σε πορεία ένταξης, δεν συμβάλλουν στην σταθερότητα της περιοχής. Η φτωχοποίηση που γεννούν, όπως και η σχετικά εκτεταμένη ανάπτυξη του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς στην περιοχή, για την οποία φέρει ευθύνη η διεθνής κοινότητα, αποτελούν υπόστρωμα εθνικιστικών εντάσεων και αποσταθεροποίησης. Περιστατικά όπως οι πιέσεις που ασκήθηκαν πρόσφατα από τις Βρυξέλλες προς βαλκανικές χώρες ώστε να αρνηθούν τη συμφωνία για τον αγωγό South Stream, επισημαίνουν ότι τα Βαλκάνια συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται από ισχυρά κέντρα με παρωχημένες νοοτροπίες.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει μια ενεργητική πολιτική για τα Βαλκάνια που θα προωθήσει την ειρήνη, σταθερότητα και συνεργασία στην περιοχή, μακριά από επιλογές πολέμου και εθνικιστικά μίσση, με έμφαση στο απαραβίαστο των συνόρων και στον πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις χώρες, ανεξάρτητα από εθνοτική καταγωγή και θρήσκευμα. Υποστηρίζει την ενίσχυση της διμερούς ή πολυμερούς συνεργασίας με χώρες των Βαλκανίων με σκοπό την προώθηση των αμοιβαίων συμφερόντων σε σειρά τομέων. Η ανάπτυξη στενότερων σχέσεων, οικονομικών και πολιτικών, μπορεί να ανοίξει νέες προοπτικές για την Ελλάδα, στην οικονομία και στη διεθνή της θέση. Στο παραπάνω πλαίσιο, σημαντική είναι και η ενίσχυση του SEECP (South-East European Cooperation Process). Ειδικότερα, είναι αναγκαία η πολυμερής συνεργασία για το περιβάλλον, πρωτοβουλίες για αποπυρηνικοποιημένα Βαλκάνια, καθώς και πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, ιδιαίτερα της σωματεμπορίας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει ότι η Ελλάδα ως χώρα-μέλος της ΕΕ πρέπει να συνδράμει την επιλογή ένταξης στην ΕΕ των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων. Η ένταξη αυτή θα πρέπει να γίνει στα πλαίσια της οικοδόμησης μια άλλης Ευρώπης της ισόρροπης ανάπτυξης, της δικαιοσύνης, της συνεργασίας των λαών και της δημοκρατίας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει σταθερά την εξεύρεση, στο πλαίσιο συνομιλιών υπό τον ΟΗΕ, αμοιβαίας αποδεκτής λύσης στη διαφορά για το όνομα της Π.Γ.Δ.Μ., στη βάση μιας σύνθετης ονομασίας με γεωγραφικό προσδιορισμό για όλες τις χρήσεις. Αντιτίθεται κατηγορηματικά στις εθνικιστικές εντάσεις και αλυτρωτισμούς από κάθε πλευρά των συνόρων, και υποστηρίζει την πολυδιάστατη προσέγγιση, συνεργασία και οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τη γειτονική χώρα στη βάση του Διεθνούς Δικαίου.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει την ανάγκη προάσπισης των δικαιωμάτων της ελληνικής εθνικής μειονότητας στην Αλβανία, στη βάση των σχετικών διεθνών και ευρωπαϊκών δεσμεύσεων της γειτονικής χώρας. Και στην περίπτωση της Αλβανίας ο ΣΥΡΙΖΑ αντιτίθεται κατηγορηματικά στην ενίσχυση εθνικιστικών εντάσεων και αλυτρωτισμών από κάθε πλευρά των συνόρων και υπογραμμίζει τη σημασία πολυδιάστατης συνεργασίας με την Αλβανία, για την ανάπτυξη της εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρεί ανησυχητική την απόρριψη, από την Αλβανία, της υπογραφείσας διμερούς συμφωνίας για την οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ακολουθώντας απαρέγκλιτα τις επιταγές του διεθνούς δικαίου υποστηρίζει την επίλυση του ζητήματος του Κοσόβου μόνο στη βάση μιας αμοιβαία αποδεκτής λύσης με το Βελιγράδι.

Γεωπολιτική της ενέργειας

Ο ΣΥΡΙΖΑ στο πλαίσιο της πολυδιάστατης Εξωτερικής πολιτικής που χαράζει, επιδιώκει να αξιοποιήσει τις δυνατότητες που υφίστανται ή δημιουργούνται από τη διέλευση αγωγών ή προμήθειας πετρελαίου και φυσικού αερίου από πολλαπλές πηγές δια μέσου της χώρας μας. Στην ευρύτερη περιοχή βρίσκεται σε εξέλιξη «πόλεμος» για την κατοχή των ενεργειακών πηγών. Η Ελλάδα θα ενεργήσει σαν δύναμη ειρήνης και συνεργασίας μεταξύ των λαών.

Η χάραξη της ενεργειακής μας πολιτικής πρέπει να σταθμίζει τις συνέπειες στη γεωπολιτική θέση της χώρας, τις διεθνείς της σχέσεις, το οικονομικό όφελος τις περιβαλλοντικές συνέπειες.

Εθνικά ζητήματα εξωτερικής πολιτικής

Σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας

Η Τουρκία αποτελεί σημαντική δύναμη στην περιοχή με καίριο ρόλο στις περιφερειακές εξελίξεις. Ωστόσο, η ενίσχυση της διεθνούς της θέσης συνοδεύτηκε από την ανάδυση πολλαπλών προβλημάτων στις σχέσεις της με γείτονες της.

Η Τουρκία παραμένει σταθερή στην πάγια πολιτική αμφισβητήσεων και διεκδικήσεων της σε βάρος της κυριαρχίας, των κυριαρχικών δικαιωμάτων και διεθνών αρμοδιοτήτων της Ελλάδας με βάση το διεθνές δίκαιο, ενώ το πεδίο αμφισβητήσεων και διεκδικήσεων κατά την τελευταία εικοσαετία έχει διευρυνθεί. Διατήρησε, επίσης, την απειλή πολέμου (*casus belli*) έναντι της Ελλάδας σε περίπτωση που η τελευταία ασκήσει το κατοχυρωμένο από το διεθνές δίκαιο δικαίωμά της για επέκταση των χωρικών υδάτων της πέραν των 6 ν.μ, στα 12 ν.μ.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει την ανάγκη σταθερής και αποφασιστικής προάσπισης της εδαφικής ακεραιότητας, της κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας, όπως κατοχυρώνονται από διεθνείς συμβάσεις και το διεθνές δίκαιο, στο πλαίσιο μιας εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής, που αξιοποιεί και τη συμμετοχή της Ελλάδας σε διεθνείς οργανισμούς. Παράλληλα υπογραμμίζει την ανάγκη αξιοποίησης όλων των διπλωματικών διαύλων μεταξύ των δύο χωρών για την αντιμετώπιση εντάσεων και προβλημάτων.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει την επίλυση του ζητήματος οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας μεταξύ Ελλάδας-Τουρκίας στη βάση της Σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας. Υποστηρίζει, παράλληλα, το κατοχυρωμένο από το διεθνές δίκαιο δικαίωμα της Ελλάδας σε ανακήρυξη της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης. Παράλληλα, ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει τη συνεργασία με τις λοιπές όμορες χώρες της Ανατολικής Μεσογείου, με σκοπό την οριοθέτηση της ελληνικής υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ.

Τα τελευταία χρόνια οι ελληνοτουρκικές σχέσεις ενισχύθηκαν στους τομείς της οικονομίας, της ενέργειας, του τουρισμού, των μεταφορών και της πολιτιστικής συνεργασίας. Η εξέλιξη αυτή συμβάλλει στην προώθηση του διαλόγου και της εμπιστοσύνης των δύο χωρών. Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει σταθερά την προώθηση πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη της φιλίας των δυο λαών, την οικοδόμηση δεσμών συνεργασίας και ειρήνης, που θα αποτρέψουν τυχροδικτικά σχέδια και ενέργειες.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, με πλήρη συμμόρφωση της τελευταίας στο διεθνές δίκαιο και το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ιδιαίτερη σημασία έχει ο σεβασμός της αρχής καλής γειτονίας από πλευράς Τουρκίας, και η τήρηση των διεθνών και ευρωπαϊκών της υποχρεώσεων.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει σταθερά το σεβασμό των προβλέψεων της Συνθήκης της Λωζάννης που αφορούν και τα μειονοτικά δικαιώματα. Η μη λειτουργία της Σχολής της Χάλκης, οι περιορισμοί στην λειτουργία και την ανάπτυξη του Οικουμενικού Πατριαρχείου και τα συνεχιζόμενα προβλήματα στην Ίμβρο και Τένεδο συνεχίζουν να αποτελούν αγκάθι στις σχέσεις των δύο χωρών.

Το Κυπριακό Ζήτημα

Η διαρκής συνεργασία και ο συντονισμός της Ελλάδας με την Κυπριακή Δημοκρατία, σε όλους τους τομείς, αποτελεί καίριας σημασίας άξονα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, για την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων, την αποκατάσταση της διεθνούς νομιμότητας επί τη βάση μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού και την προώθηση της ειρήνης και σταθερότητας στην Ανατολική Μεσόγειο. Ο ΣΥΡΙΖΑ παραμένει προσηλωμένος στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού ζητήματος, καθώς τούτο επιβάλλεται για την επιβίωση και ευημερία του κυπριακού ελληνισμού, συνιστά έμπρακτη απόδειξη της στήριξης και αλληλεγγύης της Ελλάδας στον κυπριακό λαό στο σύνολό του, ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων, συμβάλλει αποφασιστικά στην ασφάλεια της Ελλάδας και στην αμοιβαία επωφελή

ανάπτυξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων, καθώς και στην ειρήνη και στην σταθερότητα της ευρύτερης περιοχής.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού στη βάση των αποφάσεων του ΟΗΕ που θα σημάνει απόσυρση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και θα οδηγήσει στην επανένωση της Κύπρου υπό τη μορφή μιας διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας με μία κυριαρχία, μία ιθαγένεια και μία διεθνή προσωπικότητα. Η λύση που θα συμφωνηθεί πρέπει να συνάδει με την ιδιότητα της Κύπρου ως κράτος μέλος της ΕΕ και να ανοίξει τον δρόμο για την απαλλαγή του Κυπριακού λαού από ξένη στρατιωτική παρουσία, βάσεις και εγγυητές. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΣΥΡΙΖΑ στηρίζει τις συνομιλίες μεταξύ των δύο κοινοτήτων, με την συνδρομή του ΓΓ ΟΗΕ.

Ο ΣΥΡΙΖΑ στηρίζει γενικότερα τις γέφυρες διαλόγου και συνεννόησης μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Υπογραμμίζει όμως ότι οι συνομιλίες αυτές δεν μπορεί να πραγματοποιούνται υπό το καθεστώς απειλών, όπως οι πρόσφατες προκλήσεις με την παρουσία ερευνητικού τουρκικού σκάφους σε περιοχή της κυπριακής ΑΟΖ. Η οποιαδήποτε λύση για το νησί δεν μπορεί παρά να έχει ως γνώμονα τα δίκαια και συμφέροντα του συνόλου του κυπριακού λαού, ελληνοκύπριων και τουρκοκυπρίων, όχι τα συμφέροντα ηγεμονισμών στην περιοχή και την υπόκλιση σε «τετελεσμένα» της 40χρονης κατοχής.

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
Ιανουάριος 2015